

VWS OMGEVINGSANALYSE COVID-19

Analyseperiode 10:30 uur d.d. 2 juni – 10:30 uur d.d. 3 juni

5.1.2e

Directie Communicatie

Wie is getroffen? (1 ^e ring)	Wie is betrokken? (2 ^e ring)	Wie voelt zich betrokken? (3 ^e ring)
<ul style="list-style-type: none"> Nederlanders overleden aan COVID-19 Eenzame ouderen Nertsenfokkerijen, fruitbedrijven, vleesbedrijven 	<ul style="list-style-type: none"> Familie, vrienden, omwonenden van getroffen Nederlanders GGD KNVB 	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen publiek Politici (landelijk en in Amsterdam) Virologen, epidemiologen en artsen Planbureaus

Samenvatting

- De demonstratie op de Dam galmt dinsdag en woensdagochtend nog flink na. Boosheid richting burgemeester Halsema houdt aan. Telegraaf loopt voorop in het uiting geven daaraan: "(...) de woede gutst nog altijd door de samenleving". aldus de krant.
- Maar er is ook aandacht voor de vragen die er zijn. In reconstructies proberen media te achterhalen hoe het op de Dam 'zo uit de hand heeft kunnen lopen'. Ook is de vraag wat precies telefonisch is uitgewisseld tussen Halsema en Grapperhaus op maandag. En moet de rol van de politie ook niet worden onderzocht?
- De centrale vraag die voor VWS relevant is: 'kan de demonstratie voor een nieuwe uitbraak zorgen?' Gisteren lieten media nog een diffuus beeld zien – niet alle experts waren van mening dat het zou leiden tot een nieuwe uitbraak. Vanochtend in de kranten domineert de opvatting van Ernst Kuipers wat meer. Die zei: "We hebben met afgrijzen naar de demonstratie gekeken." Hij benadrukt dat de ic-wereld haar hart vasthoudt. "Ik snap het protest, zeker omdat ik zelf ook in de VS gewoond heb. Maar de vorm niet. Als het te druk dreigt te worden, moet je weglopen. Dan kunnen mensen wel zeggen dat het mooi weer was en dat de kans op besmetting buiten kleiner is, maar als zo veel mensen langdurig dicht bij elkaar blijven, is de kans dat er mensen met corona besmet zijn geraakt zeer reëel. Dat kan zo om tientallen mensen gaan. Omdat ze uit het hele land afkomstig zijn en het om een grote groep gaat, is een contactonderzoek dan heel moeilijk."
- Diederik Gommers zei gisteren bij Beau niet goed te weten wat de gevolgen zullen zijn. "Het kan goed gaan, maar ook heel snel niet goed. Dat maakt het spannend, zeker omdat het in maart maar nét goed is gegaan."
- Ongeveer 5,5 procent van de Nederlandse bloeddonors hebben antistoffen tegen het coronavirus ontwikkeld. Dat is een 'bescheiden stijging' ten opzichte van de 3 procent gemeten in april. Het kan daardoor nog twee jaar duren voordat in Nederland groepsimmunititeit wordt bereikt, schrijft AD vanochtend op de voorpagina. De krant vroeg cijfers op bij Sanquin. Onderzoeksleider Hans Zaaijer van Sanquin zegt dat een vaccin echt de redding moet zijn en niet het gedoseerd over de samenleving laten komen van corona. "Zo kan het nog twee jaar duren voordat groepsimmunititeit wordt bereikt. Er is gewoon een vaccin nodig."
- Uit een onderzoek door KBO-PCOB blijkt dat een derde van de ouderen verwacht dat ze meer negatieve gevoelens zullen krijgen in de zomer als gevolg van de crisis dan in voorgaande zomers. Directeur Manon Vanderkaa: "Het lijkt erop dat de coronacrisis extra eenzaamheidsslachtoffers onder senioren gaat maken. Want dit percentage is aanzienlijk hoger dan de twintig procent (21%) die aangeeft altijd last van zomereenzaamheid te hebben. Het vooruitzicht om niet op vakantie te kunnen gaan of nog langer de kleinkinderen niet te kunnen knuffelen, hakt erin."
- Veel aandacht voor de GGD-testlijn. Media schrijven dat de telefoon daar 'roodgloeiend' staat. Op maandag is het nummer 323.000 keer gebeld. Woensdagochtend meldt de GGD dat er via het landelijke afsprakennummer voor een coronatest al bijna 16.000 afspraken zijn gemaakt. Er zijn intussen bijna 9.600 tests afgenomen en 94 mensen positief bevonden.
- De situatie rondom nertsenfokkers krijgt ook vandaag aandacht in de regionale pers. De (herhaalde) vraag is of de fokkerijen een 'virusreservoir' vormen waar het virus blijft circuleren. Fokkers vragen minister Schouten om een goede financiële uitkoopregeling en een "fatsoenlijk plan voor de besmette bedrijven".

Karakterisering berichtgeving

- Volop aandacht voor de demonstratie op de Dam en de kritiek op Halsema. De 'politieke invalshoek' (wat betekent het voor de positie van Halsema?) krijgt meer aandacht dan de 'VWS-invalshoek' (gaat dit leiden tot een nieuwe uitbraak?).

- Opvallend veel reportages en beelden van GGD-teststraten met actiefoto's van mensen die vanuit de auto worden getest:

SISOS (Slachtoffers - Identiteiten – Schade - Oorzaken - Scenario's)

Slachtofferaantallen

- Het LNAZ meldt 154 coronapatiënten op de IC. Volgens Ernst Kuipers gaat de verder afname langzaam. Daarnaast worden 476 mensen op de IC behandeld aan andere aandoeningen, aldus het LCPS. Op de verpleegafdelingen liggen 516 mensen met het coronavirus.

Identiteiten

- GGD Gelderland-Zuid test deze week 240 medewerkers van fruitbedrijven Fruitmasters uit Geldermalsen en Vogelaar-Vredehof uit Enspijk. Vorige week zijn daar zeker 13 mensen besmet met corona na onderlinge contacten. Medewerkers mogen wel naar hun werk, maar moeten thuis in quarantaine blijven.
- Bij vleesverwerker Vion in Boxtel zijn 18 van de 105 medewerkers besmet met corona, zo meldt de GGD. Vion heeft in reactie daarop het nalevingsprotocol aangescherpt. Dat ziet toe op de bescherming van medewerkers en wordt gemonitord door de GGD. Daaronder valt ook een dagelijkse gezondheidscontrole

Scenario's

- Ernst Kuipers noemt de kans dat er een van de aanwezigen op de Dam besmet was "reëel" en daarmee ook de kans anderen te besmetten.
- Volgens *Trouw* dreigt in weerwil van wat wereldleiders tot nu toe hebben laten horen een 'harde strijd' om coronavaccins. Volgens experts met wie *Trouw* sprak, zullen nationale en commerciële belangen straks weer een rol spelen. Voordat een werkend vaccin wereldwijd voor iedereen beschikbaar is, zal eerst lange tijd schaarste heersen. Dat is volgens de experts het moment waarop het 'ieder voor zich' is.

Informatiebehoefte

Welke informatievragen leven er bij getroffen?

- Ook op de social kanalen van minister De Jonge gaan veel reacties over de demonstratie op de Dam. Mensen vinden de advies-tweet van de minister aan mensen die bij de demonstratie waren wat zwak; ze willen "echte sancties". Andere mensen geven aan dat er buiten helemaal geen kans op besmetting is, dus dat alle maatregelen wel gestopt kunnen worden. Zeker als over twee weken blijkt dat niemand van de demonstratie ziek is geworden. Vragen komen binnen over de testlijn (hoeveel wachtenden zijn er zoal).
- Op de corporate social kanalen van VWS komen vragen binnen over sport: 'Waarom wordt er bij binnensporten geen onderscheid gemaakt tussen verschillende sporten? Er is toch een verschil of een man gewichten staat te heffen of een jong meisje staat te dansen?' Verder veel opmerkingen en vragen over het testnummer: 'Ik word er na een bepaalde tijd uitgegooid'; 'Waarom moet ik zo lang wachten'; 'Is er een lijst met testlocaties beschikbaar?'; 'Kun je ook een afspraak maken voor een kind?'
- Bij het RIVM komen vragen binnen die al langer bij mensen spelen: is ventilatie belangrijk voor de bestrijding van het virus? Kun je een tweede keer besmet raken? Kan ik het virus krijgen van besmet eten?
- Ook Rijksoverheid krijgt veelal vragen binnen die langer spelen bij mensen: wanneer kan ik weer naar de dagbesteding? Tot wanneer moet je mondkapjes dragen in het OV? Mag mijn LAT-relatie langskomen? Mag je nu weer met 3 mensen in een auto zitten?

Hoe wordt het incident omschreven (welke facts en figures worden benoemd)?

GGD-testlijn

- Media melden dat het enorm druk is bij de GGD-testtelfoon. Maandag zijn er 323.000 telefoontjes binnengekomen. Bellers moesten worden afgehouden om te voorkomen dat de lijn plat ging. Die

telefoontjes kwamen dus ook niet bij de GGD binnen. Hoeveel mensen daardoor niet bij de dienst terecht konden, durft de GGD-woordvoerder Sonja Kloppenburg niet te zeggen. Volgens Kloppenburg was een 'boeggolf' aan het begin te verwachten. "Maar zo veel bellers op de eerste dag, dat hadden wij echt niet voorzien." Het heeft uiteindelijk 5.478 afspraken opgeleverd. Daarvan zijn ongeveer 1.100 mensen diezelfde dag nog getest. Niet alle telefoontjes hoefden uit te lopen op een test, zegt Kloppenburg. "We zijn niet streng: als je verkouden bent, krijg je een test. Maar één op de vier belde met een vraag, of had nu geen klachten. Daar is het nummer niet voor bedoeld." De GGD verwacht dat het aantal afspraken en testen de komende dagen zal toenemen. De eerste dagen zullen de wachttijden langer zijn door de enorme drukte. Hoeveel mensen gisteren hebben gebeld, wordt pas vandaag bekend.

- Woensdagochtend meldt de GGD dat er via het landelijke afsprakennummer voor een coronatest al bijna 16.000 afspraken zijn gemaakt. Er zijn intussen bijna 9.600 tests afgenomen en 94 mensen positief bevonden. De GGD'en denken dat het aantal afspraken dat dagelijks kan worden gemaakt in de loop van de week nog verder zal groeien.

Demonstraties Den Haag en Groningen

- De demonstraties in Den Haag en Groningen van actiegroep BlackLivesMatter zijn rustig verlopen. Betogers hielden zich over het algemeen goed aan de afstandsregels en droegen een mondkapje. Op het Malieveld kwamen naar schatting ruim 1.500 mensen bij elkaar. De organisatie had kruizen op het gras gespoten, waar mensen op konden staan om goed afstand te kunnen. Volgens de politie hield bijna iedereen zich hier goed aan. De paar mensen die toch te dicht bij elkaar stonden, konden goed worden aangesproken. Er ontstonden geen problemen of waren nare reacties, aldus de politie.
- In Groningen kwamen ongeveer achthonderd betogers bijeen op de Grote Markt. Dat aantal was op voorhand ook afgesproken. Volgens de gemeente kwamen wel veel mensen samen in de straten rondom het plein. Politieagenten, beveiligers en handhavers waren massaal op de been om toezicht te houden.

Buitenland

- De epidemioloog en architect achter de omstreden Zweedse corona-aanpak zegt dat er in zijn land meer had moeten worden gedaan om het virus aan het begin van de uitbraak te beteugelen. "Als we dezelfde ziekte zouden tegenkomen met dezelfde kennis die we vandaag hebben, dan denk ik dat onze reactie ergens zou liggen tussen wat Zweden deed en wat de rest van de wereld heeft gedaan", zei Anders Tegnell in een interview met de Zweedse radio.
- Fransen kunnen een nieuwe corona-app downloaden. Gebruikers krijgen een waarschuwing als ze meer dan 15 minuten in de buurt zijn geweest van iemand die positief is getest. De introductie verliep niet vlekkeloos. De Spaanse app 'Stop Covid 19 CAT' stond in Frankrijk enige tijd bovenaan de lijst met populairste downloads. Dat betekent vermoedelijk dat veel mensen per ongeluk de verkeerde app hebben gedownload.

Overig

- Het is de bedoeling dat de eredivisie half september van start gaat. Dat zei Martin van Geel, de algemeen directeur van Willem II, na een bijeenkomst van de Eredivisie CV. "Begin september is dan bedoeld voor interlandvoetbal en in augustus worden er dan oefenwedstrijden gespeeld", zei Van Geel, die een plan openbaar maakte om de Nederlandse clubs een maand eerder vooral onderling tegen elkaar te laten spelen. "Er ligt een plan om de eredivisieclubs in augustus een paar keer tegen elkaar te laten spelen, om weer in het ritme en op niveau te komen. Daar was iedereen het, zoals ik het begreep, mee eens".
- De buitengewoon opsporingsambtenaren handhaven woensdag niet in de vier grote steden Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en Den Haag. De boa's delen geen boetes uit, maar zullen alleen waarschuwen.
- Over twee weken gaat Van Rooi Meat in kleine stappen weer open. Volgens de voorzitter van de Veiligheidsregio krijgen alle medewerkers dan een 'health check' voordat ze aan de slag gaan. In de praktijk betekent het dat aan de medewerkers wordt gevraagd of ze klachten hebben voordat ze komen werken. "Net als dat nu bij de kapper gebeurt." Van Rooi Meat mocht dinsdag van de Veiligheidsregio de werkzaamheden die nog liepen afmaken. De medewerkers worden door de vleesverwerker en door de betrokken uitzendbureaus geïnformeerd over de quarantaine.
- Nertsenfokkers vragen minister Schouten om een goede financiële uitkoopregeling en een 'fatsoenlijk plan voor de besmette bedrijven'. Het Eindhovens Dagblad stelt dat door het verbod op nertsenfokkerij vanaf 2024 een financiële regeling bij ruiming 'extra complex' maakt.
- Vinted, Europa's grootste marktplaats op het gebied van tweedehandsmode voor particulieren, heeft vandaag aangekondigd meer dan 1 miljoen euro te doneren voor de internationale strijd tegen COVID-19.

Het grootste deel van de donatie is bedoeld om onderzoeksprojecten van verschillende instituten, voornamelijk in Frankrijk, te financieren. Het bedrijf hoopt op een wereldwijde impact en blijft ondertussen zoeken naar meer initiatieven om steun te bieden.

Wat zien, ruiken, voelen, horen, proeven mensen (zintuigelijke waarnemingen)?

- Volkskrant heeft een reportage over het dorp Erp, waar het coronavirus stevig huis hield. De herinneringen aan de eerste weken van de crisis beheersen de gedachten nog volledig. Mensen verwijzen naar het beklemmende geluid van sirenes die de stilte van de lockdown verscheurden en het klokgeluid van 'een volgende uitvaart'. Iedereen kent iedereen; lokale bloemist Carla Koene beschrijft hoe ze bloemen bezorgde voor overleden mensen die ze zelf ook kende. Harry Opheij, icoon van de lokale voetbalclub, overleed binnen 30 na zijn vrouw, 'het hakte er in Erp extra in'. Helma Huysmans van het lokale woonzorgcentrum Simeonshof beschrijft hoe het virus 'ineens' op meerdere afdelingen aanwezig was. Huisarts Winkelhorst spreekt van 'diepe littekens' die de komende maanden hun weerslag zullen hebben. Sommige bewoners vragen zich af of het virus niet al eerder aanwezig was in het dorp en of er niet eerder actie had kunnen worden ondernomen.

Waarneembaar gedrag (schadebeperking)

Wat doen of laten getroffenen en betrokken?

- Het PBL, het CPB en het SCP adviseren om zo veel mogelijk thuis te blijven werken en studeren. Ook pleiten de planbureaus voor het stimuleren van fietsgebruik en de aanleg van extra fietspaden. Dit moet mede bijdragen aan minder drukte in het OV.
- De gemeente Den Haag laat de betoging tegen Amerikaans politiegeweld doorgaan, mits de deelnemers 1,5 meter afstand kunnen houden. De gemeente heeft daarvoor als locatie het Malieveld aangewezen, zodat daarvoor voldoende ruimte is. Mocht onvoldoende afstand worden gehouden, dan wordt de demonstratie door de organisatie zelf beëindigd.

Testlijn

- Het landelijk telefoonnummer voor een coronatest is op de eerste dag 323.000 keer gebeld. De GGD GHOR Nederland meldt dat daarmee de systemen overbelast raakten, zodat minder mensen een afspraak konden maken dan was voorzien. De GGD GHOR Nederland doet een dringende oproep om niet te bellen als je geen klachten hebt, zodat mensen mét klachten zo snel mogelijk geholpen kunnen worden. Uiteindelijk zijn 5.478 afspraken gemaakt, waarvan 1.146 mensen gisteren meteen al zijn getest.

Volgen zij gedragsadviezen op?

- Tijdens demonstraties in Den Haag en Groningen houden aanwezigen zich over het algemeen aan de anderhalvemeterregels.

Betekenisgeving

Welke oproepen worden gedaan?

- Het Collectief Kick Out Zwarte Piet roept mensen die op de Dam protesteerden toch op de komende twee weken zoveel mogelijk thuis te blijven. In een verklaring roept de organisatie "alle aanwezigen op om de komende twee weken zoveel mogelijk thuis te blijven. We roepen de aanwezige mensen tevens op om, wanneer er zorgen zijn dat je mogelijk besmet bent, je te laten testen via de nieuwe corona-hulplijn".

Welke emoties, waardeoordelen, kwalificaties, kritiek, steun worden gegeven?

Besmetting zorgpersoneel zorgcentrum Arnhem

- De SP in de gemeenteraad van Arnhem wil een spoeddebat over een vermeende corona-uitbraak in zorgcentrum Waalstaete in Arnhem. 14 zorgmedewerkers zitten volgens de oppositiepartij ziek thuis en werkend personeel zou verboden zijn mondkapjes te dragen. Een woordvoerder van het zorgcentrum bevestigt dat het ongeveer om dat aantal besmette medewerkers gaat. Ook is er een aantal bewoners besmet. Daarnaast zijn er bewoners van het zorgcentrum aan de gevolgen van corona overleden, maar hoeveel weet de Arnhemse SP niet. De partij wil openheid. Fractievoorzitter Gerrie Elfrink: "De uitbraak wordt onder de pet gehouden." Hoeveel bewoners er overleden zijn, kan Marieke Mombarg van zorginstelling Pleyade, dat over Waalstaete gaat, niet precies zeggen. "Het zijn er een paar."
- Twee gezonde zorgmedewerkers van Waalstaete hebben zich bij de SP gemeld, zegt oud-wethouder Elfrink. "Eén van hen moet dinsdag weer aan het werk, maar ze moeten onbeschermd hun werk doen. Mondkapjes mogen ze niet dragen. Ze hebben een spreekverbod en mogen niet praten. Ze zijn heel erg bang."

- Mombarg weet daar niks van. "Onze medewerkers dragen gewoon mondkapjes bij een besmetting. Als er een besmetting geconstateerd is, volgen wij gewoon de voorgeschreven richtlijnen." Mombarg kan niks zeggen over angst of een spreekverbod. "En of wij het onder de pet houden? Daar herken ik mij niet in. Ik denk dat wij er vrij open over zijn." Verder wil Pleyade er niks over zeggen. Ook wil Pleyade nog niks zeggen over de maatregelen die zij hebben genomen in het zorgcentrum. "We hebben de GGD ingeschakeld. Maar verder communiceren we de maatregelen eerst met de direct betrokkenen."

Damprotest Amsterdam

- Artsen hebben 'met afgrijzen' gekeken naar de demonstratie maandag op de Dam in Amsterdam. Dat zegt *Ernst Kuipers*. "Het ging om 5.000 mensen vanuit het hele land die langdurig dicht bij elkaar stonden en de meeste omstanders niet direct kennen. De kans is zeer reëel dat er mensen met corona waren. En de kans dat zij dat hebben overgedragen is ook zeer reëel", aldus Kuipers
- Bij Beau zegt Kuipers 'pijn op de borst' te krijgen als hij de foto's ziet van het protest op de Dam. Hij herhaalt dat de kans op besmetting 'zeer reëel' is en zich grote zorgen maakt over de gevolgen van de demonstratie voor het aantal besmettingen in Nederland.
- *Diederik Gommers* zegt dat 'we niet weten wat de gevolgen van de demonstratie zijn'. Het kan goed gaan, maar ook heel snel niet goed. "Dat maakt het spannend, zeker omdat het in maart maar net goed is gegaan." Mensen die bij het protest waren, moeten hun verantwoordelijkheid nemen en thuis blijven bij zelfs de meest milde klachten. Kuipers valt hem bij en stelt dat mensen zich moeten laten testen.
- *Viroloog Mariet Felkamp (LUMC)* stelt dat het meevalt. Epidemioloog Patricia Bruijning (UMC Utrecht) zegt dat het risico niet groot is, maar dat de kans wel aanwezig is dat het virus zich kan verspreiden. Viroloog Marion Koopmans (Erasmus MC) meent dat we er niet vanuit moeten gaan dat het met een sisser afloopt.
- *Klinisch viroloog Menno de Jong (Amsterdam UMC)*: "Je hoeft geen viroloog te zijn om direct te beseffen dat dit helemaal verkeerd was. De Dam was echt veel te klein voor zoveel mensen in deze coronatijd. Met geen mogelijkheid konden ze zo anderhalve meter afstand houden!" (...) "De afgelopen maanden hebben we onze stinkende best gedaan ons als burgers zo goed mogelijk aan de afstandsregels te houden. De overheid drong aan op de eigen verantwoordelijkheid en ik merkte dat mensen dat ook serieus namen. En het heeft gewerkt; dankzij deze maatregel hebben wij in deze epidemie de druk op de IC's in ziekenhuizen kunnen verlichten." Wat het precieze risico is geweest van massaal bijeenkomen op de Dam is 'enorm moeilijk' in te schatten. "Het is te hopen dat al die mensen die naar de demonstratie gingen zonder klachten waren. Dat zou het risico verkleinen maar niet uitsluiten. Zichtbaar was dat een deel van de demonstranten in ieder geval een mondkapje droeg en ook dat zal het risico van besmetting beperken." (...) "Maar als mensen gaan schreeuwen, ontstaan er aerosolen die dwars door de zelfgemaakte maskers heen gaan, en trouwens ook door de chirurgische mondkapjes. Gelukkig was de demonstratie in de buitenlucht, wat de kans op onderlinge besmetting weer verkleint."
- *Viroloog Raoul de Groot (Universiteit Utrecht)* zegt het in een reactie op Twitter nog net iets harder dan De Jong: "Als t.g.v. van dit bizar onverantwoordelijk gedrag, anderen die zich aan regels houden, ernstig ziek worden of zelfs overlijden, wie neemt er dan verantwoordelijkheid voor de gezondheidsschade en verloren levensjaren?" In een toelichting per mail aan NRC schrijft De Groot: "Het moge duidelijk zijn dat ik onaangenaam verrast ben, ook door de insteek van een gezagsdrager, wier voornaamste taak het is toe te zien op openbare orde en veiligheid. Dit is een bar slecht signaal dat uitnodigt om het allemaal niet al te serieus meer te nemen."
- *Burgemeester Halsema* schrijft in een brief aan de Amsterdamse gemeenteraad dat de autoriteiten niet beschikten over de juiste informatie over het aantal betogers dat naar het protest kwam. Als de 'driehoek' van burgemeester, politie en OM informatie zou weten dat er meer mensen naar de demonstratie zouden komen, dan waren volgens Halsema maatregelen getroffen. Ze wijst er ook dat deelnemers aan de demonstratie wordt opgeroepen om extra alert te zijn op klachten: "Wij adviseren alle deelnemers bij gezondheidsklachten zich te laten testen door de GGD welke vanaf 1 juni voor iedereen beschikbaar is."
- *Koninklijke Horeca Nederland* wil ondernemers helpen hun coronaboete aan te vechten. Dat zegt directeur Dirk Beljaarts. "Het voelt, zeker na maandag, als onrecht", zegt Beljaarts over het uitschrijven van de boetes aan mensen in de horeca, terwijl er geen consequenties waren voor de duizenden mensen die tijdens de demonstratie geen anderhalve meter afstand hiielden. "De ondernemers die ik aan de lijn heb gehad waren niet blij, er werd niet best gereageerd. Het is ervaren als een klap in het gezicht van de horecaondernemers, en dan zeg ik het nog netjes. En niet alleen van de horecaondernemers maar van iedereen die zich zo aan de regels heeft gehouden. Dit is gewoon niet uit te leggen. Daar hoeven we geen doekjes om te winden."

Overig

- In Trouw een interview met Charles de Koning (84), een oud-huisarts die twee maanden lang bij zijn vrouw in het verpleeghuis woonde en haar daar verzorgde. Toen het coronavirus in het verpleeghuis werd vastgesteld, verliet hij het verpleeghuis. Hij heeft kritiek op het gebrek aan beschermende materialen voor verplegend personeel, waardoor het virus binnen kon komen.
- Treinreizigers vinden het gebruik van mondkapjes lastig, aldus een reportage van NRC. Sommige reizigers vinden dat de mondkapjes 'voor de Bühne' zijn en op warme dagen zitten ze vooral in de weg. Toch zetten mensen ze op, aldus een NS-woordvoerder.
- De coronapandemie toont aan dat de WHO niet goed werkt, aldus advocaat Florentine Vos in een opiniestuk in het FD. Om een nieuwe pandemie te voorkomen, pleit ze voor een aanpassing van het internationale gezondheidsrecht en de middelen van de WHO.
- Hoogleraar ouderengeneeskunde Jos Schols pleit er in de Telegraaf voor om terug te gaan naar ons 'vertrouwde bestaan' en daarin zo goed mogelijk om te gaan met rampen en crises. Hij stoort zich aan termen als 'het nieuwe normaal' en stelt dat de mens niet is gemaakt voor een 'anderhalvemetersamenleving' zonder nauw sociaal en fysiek contact.

Onderzoeken en opiniepeilingen

Nu afgelopen weekend op nog eens op drie Brabantse nertsenhouderijen coronabesmettingen zijn geconstateerd is het wat driekwart van de deelnemers aan de Stelling van de Dag betreft tijd om over te gaan tot het ruimen van besmette bedrijven. De meeste respondenten maken zich zorgen over het toenemend aantal besmettingen. „In China hebben we gezien hoe dit gruwelijk mis kan gaan, dus liever vandaag ruimen dan morgen”, reageert een voorstander van de stelling. Bijna 70 procent denkt dat de overheid de risico's van intensieve veehouderij op de volksgezondheid onderschat. „Wanneer leren we nu eindelijk eens dat in dit kleine overbevolkte land intensieve veeteelt levensgevaarlijk is voor de volksgezondheid. Denk bijvoorbeeld aan de ellende van de Q-koorts en de varkenspest.”